

Szerkesztőségi iroda:

Főir, Szt.-Ferenciek háza, emelet, balra. — Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése, Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlerek és hirdetések

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A Csáktornyaú székely „Muraközi társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap”, a Pótlakon székely „Mód-nuraközi társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap”, a Stródon székely „Muraközi-hegyháti társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap” hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Félsz évre 5 ft — kr.
Élőre 2 ft 50 kr.
Nyugdíjára 1 ft 25 kr.
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Danb G. L. és társánál és Herndl Brúnban: Stern M.

Nyitlerté pitovora 10 kr.

BEKÖSZÖNTÖNK.

A „Muraköz” mult számával ötödik évfolyamát kezdte meg. A lefolyt 4 év elég ahoz hogy lapunk történetében számíton. Ott voltunk lapunk bölcsőjénél Kis csemete volt az ezelőtt négy évvel, terjedelme alig egy negyed részét tette ki mostani nagyságának Apolluk, neveltük tápláltuk azt, amíg megnőtt, amíg megerősödött. A „Muraköz” most már erőteljes organummá nőtte ki magát amely nemcsak hogy megálhat a maga lábán de vidéki társai között méltó helyét el is foglalhatja Tény, hogy a „Muraköz” hasonló terjedelmű és olcsó két nyelvi lapot hazánk egyik vidéke sem tud felmutatni.

Amidőn lapunkat jelen, tetemesen megnagyobbított alakjában mutatjuk be től vasóinknak, él bennünk a remény, hogy lapunk pártfogóinak száma is tetemesen gyarapodik.

Bizunk Muraköz és vidéke nemkülönböztetve minden intelligens és tehetősebb lakójában, hogy a muraközi jóra való horvát és a zalai szorgalmas vend népek hazafias gondolkodását, szellemi és anyagi előmenetelét lapunk által tovább is fent tartja és előmozdítja! Bizunk a derék muraközi és vendvidéki népben, amely a jelen felvilágosodás századában saját erkölcsi és anyagi érdekeit és előmenetelét szíven hordozza! Bizunk a magas kormányban, amely nem engedheti, hogy a mura-

közi és vend-vidéki nép a közel, két rendbeli szláv szomszédság népirodalma által hagyományos hazaszeretetésben megintatás-sék! Bizunk mindenkiben aki e határvidék s ellemi anyagi és hazfiass előmenetelét ösztönöz szíven viseli E bizalom adja kezükbe a tollat tovább is, s a pártolás reménye ad erőt a további tetemesen megnagyobbított munkáink!

Oszintén beszélünk! Tetemesen megnagyobbított, 3 oldalal bíró, két nyelvű lapunk szellemi és dologi kiállítása nagy költésbe került. Azért mindenkinek számítunk, akikhez e sorok jutnak, hogy lapunk pártolói közé lépnek és a népet az előfizetésre buzdíták.

Lapunk terjedelmében, alakjában és beosztásában lényeges változást eszközöltünk azon reményben hogy ez újítás mindkét nyelvű olvasóinknak tetszését megnyeri

Ami lapunk tartalmát illeti, több területen rendezve, változatosabbá tettük azt.

Vezércikkjeink a közéleti társadalmi helyi dolgokból, közérkölségi közgazdaság, nevelésügyi stb köréből merítik anyagukat. Másodcikkjeink között kiváon érdekesek lesznek a „Muraköz multjából” címűek amelyekben Muraköz minden egyes plébániája multjából kiváló érdekes dolgokat tárunk fel. — Tárca rovatunkban a költeményben elbeszélések rajzokon kívül különös gondot fordítunk a helyi viszonyokra vonatkozó cseveésekre. — A helyi hírek rovata alatt minden közérdeklő

eseményt feltalál az olvasó. A vidékről pontos tudósításokról gondoskodunk A „Különlékek” alatt a megyei és hazai fontosabb eseményeket is figyelemmel kísérjük, hogy t. olvasóinknak más lapot nem olvasó része mindenről értesüljön — Új rovatot is nyitottunk, a „Piac” címűt A névtelenül időszakonként megjelent autographált helyi éleczlap vezetőit munkatársaink között van sz reucsenk látni A humor és satyra lesz e rova unkban képviselve. Anyagát a helyi apró-cseprő, bohókás helyi események nyújtják de mindig a szerkesztőség becsületes és szigorú ellenőrzése mellett. A családi tüzhely s minden kinek személye szent leend előttünk.

Lapunk horvát része által a népet tovább is Isten iránti tiszteletra, a vallásosságra, a hazaszeretetre, a hatóságok iránt való engedelmességre a becsületes munkára, szorgalomra okos-rú gazdálkodásra buzdítjuk és vezetjük. E végből erkölcsös és vallásos, szívemeresítő és közzgazdasági közleményeinken kívül különös gondot fordítunk hazánk alkotmányának és történetének népszerű modorban való közlésére.

Igy tehát lapunkkal terjedelménél és gondos szerkesztésénél fogva, nemes czélunk tudatában, bátran lépünk ki tágabb körbe.

Becsületle: törekvéseinkre Isten áldását, előfizetőink és munkatársaink jóakarátát igen kérjük!

Tisztelettel

A SZERKESZTŐ.

A „Muraköz” tárcaja.

BUDAPESTI TÁRCA

Budapest, 1888. január 2.

A hó, a hó! — Épen úgy hangzik a fűnek télen, mint kikeletkor az „it a tavasz. Örül neki kicsiny, nagy, szegény és gazdag egyaránt. Soká késett az idén tél apó, de most aztán igazán itt van.

Hull hull nesztelenül a sok jégcsó fagyott harmat, melyből tél apó a természet téli takaróját, vagy amint a költők mondják a természet „szemföldjét” szövi. Sokszor elhibázza öreg keze a szövést, olyankor aztán el-áll a pehely-hullás és fagyocsgatózó szél tergetei egyenlőre a takarót, hogy a barna rögnek is jusson, meg a levelevesztett fára is maradjon valamelyes. — Ha jól végezte dolgát, még mosolyog is, de bizony nem igen állik neki, azt maga is belátja és nem is igen sokszor teszi.

Szereti a öreg embereket meglepni. — Egy reggel csak arra ébredt meg boldog, boldogtalan, hogy fehére a taj hegye, völgye. A kis Amunda összeescepta búso kacsoit, amint kitékint az ablakon. — „Hó, hó!” és nyomban reá mondja, hogy jön a Kriszkindi, hoz aranyos diót, mezes kalácsot, kis cukorkabártyát, a Jenőnek kardot, fényes csakót, úgy bizony.

— Ugy-e mamáska hint-dovast is hoz a Kriszkindi, meg kardot.

— Hoz, hoz, ha jók lesztek.

Ugy-e mamáska még pusát is hoz?

— Azt nem — felel reá a türelmét vesztelt mamáska.

— Azt nem. — Hát hogyan tudod te azt, hogy nem hoz?

Erre aztán újból megbékül a mamáska s kijár a puszból a Jenőnek is, meg az Amundának is bőven. Csak a Laczi gyerekek nem örül a karácsonytűnek. Hej, rosszul állhatnak az ügyei a gymnaszumban; alighanem mogyoróta lesz a karácsonyfája!

Hát a szép, viruló Jolan kisasszonynak mit hozott a Kriszkindi? — Mit hozott? — Uram, teremtem — pityeregni tudna, ha rá gondolt a sorsára! Egymásnak adták karácsonyi ajándékul a szűkület a Jolan kisasszony, meg a szép déli Sándor, de a papa megítélta a cserét, s azt mondta kerekben, hogy: „nem.” — Jaj, aztán mily kegyetlennél, milyen borzasztóan tudja li mondani azt a szót, hogy a szegény kis Jolánka „hihi”, hogy annyit tesz az, mint „sohasem.” — Pedig dehogyan, csak annyit hogy „most még nem”, hanem majd ha Sándorból fogalmazód lesz, vagy útkár, tanácsos, vagy . . . vagy . . . no miniszter, azt se bánja.

Utoljára is az jut az eszembe, hogy hát nekem mit hozott a Kriszkindi? — Hogy pedig el-aruljam, hogy minő hangulatban voltam ez önző kérdés föltevesekor, elmondom, hogy kinn zárgott, morgott a szűk utcába szorult szél és a kapuk

alá kergette a rend órá, a fagyos hó cikorgott a járó-kelők lábai alatt, mint a macska, ha rá taposnak a szél besírt hozzám a puszta ablakon, felkeresett szobám sötétjében bárhova mentem is és én önkénytelen a kályha mellé buzdóttam. Midőn már telepedtem és szárnya szabadjára eresztettem a lelkemet, benyit hozzám a csinos kis Fáni, a szolgáto leány, s a kezében tartott apró-fáról következtettem, hogy be akar fűteni. Jéghideg volt még a kályha, de én két izzó barna szemtelő is telegekedtem és minden további okoskodás nélkül tudtam már, hogy mit hoz nekem a Kriszkindi: — meleg szobát.

Mily pompás élvezet is meleg szobából nézni a sikátoron járó-kelőket! Mindenünne a hó vakító fehér színe világít felém. Van valami költői szép abban a végtelen fehérségben, mely befog minden kiálló élt, minden estűsöt. A szerelmes szív mindjárt kéz a hangulattal. A kis daczos Emma homlokra fehér mint a hó, de a szíve is oly hideg, oly fagyos mint a hó, fogja reá a Feri filozofus; különösen: azóta érzé, mióta tranziat tanul a téli kabátja!

A nemesi kuriák, kastélyok, nyaralók, fürdők egymásután ürültek ki, s megtellett a főváros nagy úri vendégekkel!

Megrágadó látvány a fényes telelő közönséget az utcán látni, amint a napkelet fényével világított kirakatok előtt elsitkál.

A Czinkotáról hazatért litékáré a Balaton-Füredről, Herkules-fürdőből hazajött tanácsosok és az Ostendéből, Abbázából visszautazott ban

A szegény tanulók felruházása.

A helybeli jótékony nő egyesület a szegény tanulók felruházásához saját pénztárából 40 forint járult. Az egyesület a nemes törekvéseiben támogatták még a következő uróknak és urak: Pecsenornik Ignácné egy teljes leányöltözetet és egy pár lábbelit adományozott, új. Todor Józsefné két teljes leányöltözetet, újv. Todor Józsefné egy teljes leányöltözetet és egy pár lábbelit adott. Pénzbeli adományokkal járultak: Bernyák Ferencné 2 frt, Buchberger Katinka 1 frt, újv. Grész Jánosné 1 frt, újv. Göncz Lajosné 5 frt, újv. Gössing Dagobertné 50 kr, Hübner Károlyné 50 kr, Kollariés Mihályné 1 frt, Krasovecz Ignácné 5 frt, Molnar Elekné 1 frt, Molnar Józsefné 1 frt, Neumann Albert 5 frt, Palva Mihályné 50 kr, újv. Szabolcs Antalné 50 kr, Sárosi Lászlóné 3 frt, Szilágyi Gyula 5 frt, újv. Szy Sándorné 4 frt, Schulleg Jánosné 3 frt, újv. Zozoliné 2 frt, Zsák Henrik 2 frt és egy teljes fiú öltöny adományozott. A ruha 11 fiú és 10 leány között — valláskülönbség nélkül — december hó 24-én d. u. 2 órakor Molnar Józsefné, Pruszac Alajosné, Pruszac Paula és Zakál Henrikné mint egyleti előlők jelenlétében osztottak szét. Ugyanazon a fennnevezett czélra az első magyar asztaltársaság saját körében 34 frt és 23 krt gyűjtött. Gyűjtés körül kiváló érdemet szerzett: Bauer Károly, Böles Sándor, Németh István, Neuman Vilmos és Sztrahija Károly ur.

A társaság által gyűjtött 34 fr. 23 krhoz Komár Ferenc 1 frt és 73 krral járult mely összegért 14 pár lábbelit készíttetett és 7 leány és 7 fiú gyermek között osztott szét új. Krasovecz Ignác egy pár lábbelit ajándékozott.

A kereskedelmi kaszinó 12 gyermeket valláskülönbség nélkül látott el ruhával. Mind azon adakozók gyűjtők és faradozók, kik a szegény tanulók felruházásához szívesek voltak hozzájárulni, fogadják az intezet leghalásabb köszönetét.

Csáktornya. 1887. decz. 31.

Jeney Gusztáv,
ig. tanító.

HELYI HIREK.

Lapunk má számát tetemesen megnagyobbított és czelszerűen beosztott alakban veszik kezűkhöz t. előfizetőink. Lapunk ezen kiállítására nagy költségébe kerül mind

kárék, mind egyformán ott járnak-kelnek a Váci-utca siktárain.

A nőket a kíváncsiság ösztönzi a sétára. Lorgnetteikkel fölgyógye-kezte bírálgatják egymás ruháit: hol, melyiken van egy hibás csokor, melyeké ékszere van hamis aranyból, egyik-másik színházi csillog mikor, melyik gróf fogatán röpdös a Sugárútr hemzsgő tömegeben.

Hát az a sok új divatu felöltő, kalap, s asszony tudja mi mindenféle apró-cseprő csebecse a Monasztérinél. — az nagyszerű!

A férj remegve, lélekérett ellojtvá lesi a kis aranyos felesége arcát, mikor egy ilyen vesze delmes helyen elvezeti. A szabadon alvó orcsalántól sem félté jobban, mint attól a kiraktól.

Nagyon lélegzik, mikor elhagyták. — No, szerencsésen átélté. Aztán elmarad a karjáról az asszony, s akkor már sejt valamit, de azel nyugodtan megy tovább. Egyszerre aztán elhangzik az édes ajakról az a kedves mondat, mely otthon a pamplagon ülve oly bódító mámorba ringatja a férfi-szívet, de a divatbolgok előtt úgy csendül meg mint a vészharang.

— Gyula kedves, jér csak vissza.

Es a reményében megcsalott Gyula végig hallgatja aranyos kis feleségének az új divatu felöltőkről elmondott apotehosisát. miután magában elmondja Vértési Árnóddal: „Veszedelmes portéka az asszony. Mindig új ruha. Aztán most ez, most az Ami az egyiknek van, a másik is megkívánja. . . Minden rosznak kútjeje az asszony.”

No de elég. — Utóvégre is azt hiszik rólam, hogy nögyűltő vagyok, pedig ellenkezőleg minden szép asszonyba — és mennyi ilyen asszony van! — heleszeretek s nincs nagyobb élvezetem, mint végig sétálni a Váci-utca tömegeben s gyönyörködni a szebbnél szebb női arczoskáiban.

Ha hozzáveszem a tisztí gallérokat az egy csillagiót az aranyos tölgyleveléig, egy két kóppott diurnistát, egy-egy utcaszarki hordárt, akkor

a kiadónak, mint a szerkesztőnek Számítunk a t. közönség további jóakarata. azért kérnék mindenkit aki csak teheti: támogassa lapunkat előfizetéssel, előfizetők gyűjtésével és egyáltalán legyen jóakarattal nemcsak czélu törekvéseink irányában A »Muraköz« előfizetési ára.

Negyedévre 1 frt 25 kr.

Fél évre 2 frt 50 kr

Egész évre 5 frt

Az előfizetések mielőbbi szives meguitását tisztelettel kéri:

— a szerkesztő és kiadó

— A király karácsonyi ajándéka. Ö Felsege Festetics Jenő gróf ura karácsonyi ajándékuul saját arczképét küldötte a csáktornyai újvári kastélyban töltött szep-temberi napok emlékéül. Az arczkép művészies kivitelü nagy festmény, amely a királyt ugyanazon a ruhában ábrázolja, amelyben öt a hadgyakorlatok alkalmával vidékünkön láthatni szerencsések voltak. Ez a gróf ura oly kitüntetés, amelyben vajmi kevesen részesülnek.

— Dr. Lázár Gyula a csáktornyai áll. képezde volt tanára, jelenleg kolosvári áll. tanítónőképződei r. tanár, m. hó 29-én nőül vette tanítóképzésünk egyik kitünőségét, a kosvári áll. tanítóképezde igazgatóját: Kasztnér Janka kisasszonyt. Az ég áldása kísérje frigyüket!

— Kinevezés. A posta igazgatóság a perlaki táviróval egyesített postához Verly Ernőt postamesterévé nevezte k.

— Valtozasok a csáktornyai urad. tiszti karban. Buchberger Fülöp urad pénztárnok nyugdíjaztatott. Probst Ferenc szentkereszti ispán a központba pénztárnokoknak, Király Lajos urad irnok szentkereszti ispánná neveztetett ki.

— Közgyűlések. Ma d. u. 3 órakor tartja a csáktornyai Takarékpénztár Önszegélyző Szövetkezete rendes évi közgyűlését. Ugyancsak ma d. u. 4 órakor tartja a Csáktornyai Tűzoltó egyesület rendes évi közgyűlését.

teljes az a nyüzsgő-bongó tömeg, mely szinre tarkább bármely keleti szonyeged. S az a bódító hangzavar, melyben egybeolvad a kacaj szilaj nevetés, susogás, ingerültebb szóváltás az vele hullámzik a tömeggel.

Sétánk közben az Oktogon tere értünk. Messziről hangzik felénk egy új hang Perczről-perczre erősbül s nemokára az Osztrák államvaspálya felől felénk egy zöld lámpa, a villamos vasút lámpája. Nem is prűsköl, csak tompán dübörög, a harang szől folytonosan és a fekező csikorog nehéneha. A fiakkeros a lövasutas szomorú képpel nézi benne konkurensét, melynek lovai soha sem taradnak el, megáll, ahol akar és meg csak abrakolnia sem kell.

Ha nem lenne oly késő, kísértelnánk a városligethe, Arany Jánoshoz. — Ott ül a nagy magyar epikus különböző modulatokkal mintavá, úgy ahogy azt a művész ihletett lelke legnemesebbnek képzei.

Biragatni laikusnak legalább is nevéseges lenne; a szakértők Zala, Róna és Stróbl mintajárt vettek ki a sok közül Anyóit azonban szabad elmondanom, hogy többször végig néztem a mintákat s ha otthon magam elé akarom őket képzelni, megynék szűltöte, a Zala két szobra volt az, mely legelőször, s legvilágosabban állt lelkeim előtt. Van valami megkapó vonása, mely felelhetlenül teszi az egészét, s az ember ha nem is látta Aranyt az életben, de ismeri remekait, önkentelen is rá mondja, hogy: „ez a Toldi író, a ilyenek képzeltem én is őt.”

Hol vagyunk? A városligethen. Tovább nem is mehetünk, tehát gyérünk vissza. Talajdonképen pedig itthon is vagyok kis szobámban. A szivarom is elegett, a kályha tüze is csak hamvadoz! Minden elmuló felben van, mint az 1887-ik év emléke.

Milyen lesz az újév, ki tudja? Reméljük a legjobbat!

SZOMBATFAY BALINT.

— A csáktornyai dalárda fzei-vertvendéglő helyiségeiben tartotta meg Szylveszter estélyét. Az érdeklődő közönség is szép számmal jelent meg. A dalárda több magyar dalt énekelt. Az estély legkiválóbb jelenetét képezte azon momentum, amidőn a dalegyület nevében Belányi Tivadar egy-letli tag minden tekintetben sikerült beszéd kíséretében átnyitotta Alszeghy Alajos kar-nagynak az ébenfából készült monogrammos ütényöz pálczát, mint a dalegyület tagjainak karmesterük irányában tanusított öszinte tiszteletük és elismerésük jelét A szünni em akaró élénzés csillaputa után, Alszeghy karnagy meghatva mondott köszönetet a figyelemért.

— Korcsolyázó egyesület alakult e hó 4-én Csáktornyai A megejtett választás szerint az egyesület tiszviselői: Pethő Jenő elnök. Greskovics János igazg. Pulai Henrik pénztáros Ujváry Mihály ellenőr, Mesterics Aladár Grézló János, Benedikt Armin és Rosenberg Gy. felügyelő bizottsági tagok. A korcsolyázó helység (a vár melletti) megnyitása, ha alkalmas időjárás lesz, zenezsével január 3-án délután történik. Ez egyesület czélja a t. város és ügyesség fejlesztése, a test edzése és az egészség fenntartása. Kívánjuk hogy ez egyesület, mely a csáktornyai fiatal hölgyek ösztönzése folytán alakult, kedves találkozó helye legyen a sportkedvelőknek! Crescat, floreat! (x y)

— Meghívó. A perlaki „Társaskör“ által december hó 31-ére kitűzött, de közbefejt akadály folytán meg nem tartott, tánczeczal és tréfás tombolával összekötött Szylveszter-estély 1888 évi január hó 14-én fog megtartni. Az akkora kiküldött meghívók a jelen alkalommal s érvényesek. Belépti jegy személyenkint 1 frt. Kezdeti 3 órakor.

— Közgyűlés. Van szerencsém a perlaki „Társaskör“ igen tisztelt kültagjait értesíteni, miszerint az alapszabályok értelmében az évi közgyűlés folyó hó 14-én, d. u. 5 órakor a kör helyiségében fog megtartatni, melyre ezenel meghivatnak — Tárgya: 1. Elnöki jelentés. 2. Felmentés a kör tiszviselői részére. 3. A tisztikar megválasztása. 4. Indítványok. Egyidejűleg van szerencsém értesíteni, miszerint a december 31-én kitűzött, de közbefejt akadály folytán meg nem tartott Szylveszter estély a közgyűlés napján, a városi vendéglő nagyertermében fog megtartatni. Perlakon, 1888 január 4-én Götz Ferenc társasköri elnök.

— Perlakon e hó 2-án a temetésen voltak arról panaszok, hogy a városból a temetőbe vezető úton alig lehetett menni a nagy hóban, mert s-m a hó nem volt ellapoltva az utról, sem törés nem volt. Ugyanez Perlakon is sokaknak feltűnt. A temetői út, mint min' enutt, ugy Perlakon is városi közeut, tehát annak rendben tartása a város kötelességei közé tartozik. A közönség nevében reméljük, miszerint a haladó városi tekintetben is jelét fog a mai haladásának.

— Sajtóhiba. Lapunk m. számában Csáktornyai utcának kivilágításáról szóló tudósításunkból kimaradt a febr., márcz. és ápril hónap; amit azzal javitunk ki, hogy nevezett hónapokban 6 órától 12-ig fogna a lámpák égni.

— Oláh Miska vezetése alatti Csáktornyai, kitünően szervezett népzenekar Szylveszter estélyén a nagy-kanisai polgári-egyesület mulatságára lett meghívva. ahol hallomás szerint a jelenlévők legnagyobb meglepedésére mulattatták játékukkal a kanizsai-

MEDJIMURJE

Rednička pisarna:
Glavni pijak, fratarska liža, tevo na kondignaciji. — S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tičuće se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozeфа urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:
Knjiktara Fischel Filipova kam se predplata i obznanе pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomogajućega činovničkoga društva“ vu Čakovcu — „Poljajo Medjimurske sparkasse“ i „Podpomogajućega društva“ vu Prelogu. — „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“ vu Stragari

Predplatna cena je:

Na celu leta . . . 5 ft — kr.
Na pol leta . . . 3 ft 50 kr.
Na četvrt leta . . . 1 ft 25 kr.

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznanе se poleg pogodbe i fal računaju.

Postuvani čitatelji!

S pomoćjom Božjom počnemo uredjenje petog tečaja naših novin! Četiri letah dugo pozna već puk novine „Medjimurje“, daklem od prošlosti i vezašnjost naših novin malo nam je treba govoriti. To svaki pošć predplatnik i čitatelj zna, da smo vu horvatskom i tak vu magjarskim delu naših novin jeden glavni cilj dostići hoteli, i to: napredek naše lepe okolice Medjimurje.

Kaj se budućnosti tiče, od toga vam samo to pišemo, da je naš program on isti, koj je do vezda bil. Hoćemo, da puk vu veri kršćanskoj i poljeg zapovedih Božjih živeti neprestane; hoćemo, da bađe med nami mir kršćanski i ljubav božanska; hoćemo, da se orsačke pravice i naredbe poglavarov zadržē; hoćemo, da Medjimurje i puk medjimurski vu duševnom telovnom i materialnom poslu napreduje; ali hoćemo i to, da se sveta istina i puk vu očevidnosti novinah brani. Ali to sve vu veškem, kak do vezda.

Prevideli smo, da su naše novine premale bile. Zato smo je tak poveškali, da vu orsagu nema med tjednice izlazećimi novinami para našim novinam, kaj se veličke i fal cenu tiče.

Vu novinah naših budeju pošć predplatniki čitati mogli u edno: pravice orsaga, povest naše domovine, lepe pripovesti, popevke, gospodarstvene članke. Pod napisom „Iz prošlosti Medjimurja“ bude povest svake medjimurske fare izpisana. Trsili budemo se, da budu naš čitatelji pod napisom: „Kaj je novoga?“ znameniteša pripećenja i novine naše okolice, varmegije orsaga i celoga sveta

čitati mogli. Iz dobrih šalah i smećah se takaj nebudemo spozabili. Lutrija, cena žitka tjedni kolendar, sejni i prošćenja budu takaj vu novine postavljene. S jednom rećjum trsili se budemo, da budu pošć predplatniki novine „Medjimurje“ za pravoga i najboljšega svojega prijatelja držali.

Ali uredjenje, tiskanje i izlanje naših poveškanih novin vno go stotinah forintov košta. Uredništvo zna, da njegov trud se nemre izplatiti; ali isćuna, da se barem tiskanje i izdanja splati. Zato mi ne samo na vezašnje stare predplatnike računamo, nego prosimo svakoga čitatelja, naj predplati na novine, ili naj staneju vu društvo, pak tak naj predplatiju.

Novine koštaju na fertalj leta 1 frt 25 krajcarov, na pol leta 2 frt. 50 krajcarov. Predplate se nenoraju taki platiti. Izdateljstvo čeka fertalj leta dugo. Prosimone one koji hoćeju novine dobivati, naj na jednu karti uredniku to naznanje daju.

Još jedenput preporučamo svim čitateljem naše nove novine i jesno svim čitateljem s pozdravom.

Uredništvo i Izdateljstvo

Iz povesti magjarske.

Zigmond (1387—1437) kraljaval je 50 let vu magjarskim orsagu, ali od toga je 23 leta navek tabore vodil.

Bil je nagel i srdit clovek, sprvince se vre prav lo-pu ponašal proti Magjarom. S orsečkimi posli si je malo glavu trl. Bilo vreme, da šest let niti nije videl orsaga ležala je nad Zrinyi gradom vu susedstvu potoka Colapi; posvećena je bila bl. dev. Mariji i imala je vno go glasovitih prošćenja. Za kratko zlegnula se je megla a put skazal se je pred četom njegovom. Vezda je Zrinyi naprel koracal ali čisto s drugom nakanom, ar kada je vu Sveticu došel, pripovedal e s njim na putu pripetilo se čudo ter je redovnice s osobitom milostju svojom obdaril i njim obećal, da od vezda nastojal bude, da se s njimi nikakova nepravda pripetila ne bude.

Za zalog svojega pomirenja i obećanjah usuprot tomu, da je bil zbok pavlinom počinjenih nepravdah zatož n, pristal je pomirljivi ugovor s pavlinu, po kojem dobili su ovi nazad narobjimih sto veder vina i one večkrat pod imenom Fadan spomenute gorice sa svimi svojimi praviciami gorćekimi.

Taj pomirljivi ugovor bil je vu slici dokumenta od obodveh strankah podpisan i s pečati potvrđen. Od ovoga vremena nastojal je grof Zrinyi redovnike ove svakog čkimi dobroćnstvi na svoju stran zadobit, samo nedeljni pijak (trgovinu) zadržal je. Nu

nego je po drugih orsagih potepal magjarske peneze. Zato se je vno go Magjarov slozilo s Horvati, pak su pozvali Ladislava sina Karola m lga iz Nepalja.

Ali je Zigmond sve one, koji su se od njega odružili, dal poloviti, i dal jih je skup s njihovim vojdom Hédervari Kont Istvanom vu Budimu skončati.

Zaradi toga je veliki nemir nastal vu oragu. Zigmond pak da tog nemira vtiši, pričel je tabora voditi s Turćini, koji su orsačke granice bastuvali, ali Turćini su ga nadladali.

Zatim je Zigmond op t došel vu orsag i iz nova je z počel s oje okrutnosti Magjarski veikaši pobunili su se proti njemu, vlovili su ga i vu Višegradu v rešt zaprl. Ali prijatelji su kralja za 18 tjednov oslobodili iz rešta, a Zigmond vzal Cillej Baru za ženu i ustanovl je no oga viteškoga reda.

Od toga vremena počemši nastal je mir vu orsagu, i Zigmond počel je orsačke posle obavljati. Potlam nastavil se je i turski tabor. Zigmond se je pri Galamboku pobil s Murad sultanom. Ovd se je izkazala Rozgonyi Cecilia, koja se je na šajki po Dunavu vozila, i vno go viteških činov činila.

Zigmond imal je iz 25 jezer ljudih sastojēju vojsku, pak je zato ipak bil potučen od tur inov. Sam kralj bil je vu v likoj pogreb lji. Ter se je samo zveličil, da ga je Rozgonyi Cecilia s velkom težkoćom vu orsagu s velikom težkoćom spravila, i vu sigurno mesto odpejlala.

Zigmondovo življenje je pod zadnje

ZABAVA.

Iz prošlosti Medjimurja

V.

Sv. Jelena.

(4.)

Po bilježkah jednoga pavlina.

Kak smo spomenuli, Zrinyi Miklós je više nasluh korakov počinil proti pavlinom vu sv. Jeleni; a niti mu to nije bilo dosta. Nego se je odputil s oboružanom četom, da vu Svetice nalazeće se pavline pretira. Već je i krv preval na tom putu, kada naje denkrat nastala je tak naglo toika megla, da med gorami nije nikud nikam mogel, ar je puta čisto zgubil.

Nemogući niti napivo, niti nazad, na hadjal se vu jako nepovoljnom položaju, zato je obrekel, da, ako mu Bog srećno van zajti dopusti iz nelzmernih gorah i klisurinah, onda niti cirkvu svetičku, niti tam staujuće pavline ne bude bastovl (Svetica

redovnici svetoga Franje imajući vu Čakovcu svoju cirkvu, obavljali su tam svetu službu božju na svetćune dane. Kada pak je to narod videl, pomalom se je od svetojelenskoga pijaca vu varoš potegnul. Ovak je pomalom pijak i trgovina tu vpeljana bila.

Nu vu navadi je ostalo obdržavanje velkoga prošćenja na sv. Heleni i to na dan sv. Jelene, na koj dan tržilo se je tu zvun svakovrstne robe veliki broj rogate marhe kak takaj i kopitne t j. konjov.

Od glada vumrla.

Što bi veroval, da v našem orsagu, gde je kruha i vina vu obobilju, vu tom europej-kom Kanaanu moći je od glada vumreti? P k ipak se je to priseti'o a to baš pre božićimi vetki s jednom starićom vu Budapeštu.

Pred svetki nekoliko danov došel je jeden kukavno obledeni tarec na dvorišće letnja tanovanja Hittlovoga. V rezdrapanu njegovu pravu zakvaćena stekla se je žena. Žalostno jih je bilo p gedati, iz lica

jaku raztalostila zločesta mu žena Cilley Bara. Ona je naime na to išla, da bi posle Zsigmondove smrti ona bila kraljica u orsagu. Zsigmond ju je zato da voliti i u Nagyváradu v re't zapreti.

Zsigmond odprl je u Budimpešti sveučilište, ali buduće mu nije dal dosta dohodkov, zato se je ovo sveučilište na skorom do'rglo. U Budimu prišel je takaj lepu kraljevsku palaču sidati, ali ju nije dogotovil.

Zsigmond dal je v nog'm varašom vlast da se zoveju slobodni kralj. varaši. Do pustil je, da se kmeti slobodno seliju, i odlučil je, da i kmeti moraju biti soldati.

Imel je samo jednu kćer Ja žabetu, koja se je s Albertom austrijskim hercegom za ručila. Posle smrti Zsigmonda postal je Albert magjarski kralj.

GOSPODARSTVO.

Za jeden zrok postanka šučne boli postavlja Hokard iz Altura u potrebljavanje meštarski živinskoga gnojja. Isti je skušal, da je žučavost na takvih imanjih u času se podigla, gde se za ljudskoga pamtiveka neje opazila, gde su za gnojenje zemelj majsterski gnoj živinski, navlastito pak od živinah poginulih od žučavostne boli rabili. Iz ovih opažanjah očevidno je, da se črvi žučavosti ne su vni tili, nego da u zemlju dospevati, dalje su se razvijali, te onde beteg prezročili.

Pripečenje vužganja seljskih i pustarskih hižah, u najgustijih prigodah se pokazalo od zroka nepodpuno zgotovljeni hižni dimnjaci (raufang). Vsaki, koj takve hiže da zidati, mora na to skrb imati, da se dimnjaki po mogućnosti iz cigla zidaju, ili pak ako se iz drva zgotavljaju, onda se naj kak vanjska površina tak i nuteršnja s cementom ali pak s blatom na debelom omaže i na to je treba paziti, da drveni deli krova od slaboga priredjenja kaj već niti s nikakvom vrstjum dimnjaka nebi došli u dotikanje, ali naj med obedvemi osta-

njihovoga mogel se je čitati strašni glad koj jih obedvoje već duže vremena muči, zubi klepatali su jim od zime. Vrtlar ovoga stanovanja Stiler Fe enc zapira je kaj tu iščuju? Starec niti reč nije mogel pregovoriti, nego sklopivši drčučte ruke, gledal je suznimi očmi na nemoglu stariću. Vrtlar Reče: Ja sem sam siromak moj prijatelj! Ah ne, neposim nikaj odgovori starec žuhkim glasom samo mi dajte nekakov kutić u kojem se stisnem. Žena mi je betezna, evo već je čisto zne mogla, a nemam mesta kam bi ju polžil; smilujte mi se!

Vrtlar premišlival je nevoljne starce i dal jim je mesto vu vrtnoj filagorji (hut). Starec donelel je slame iz koje je napravil postelju ter ženu svoju na nju položil. Svako jutro odisel je vu varaš a samo po poldan došel ter starci donesel po koj komad k uha, kojega je od dobrih ljudih sposil. Vrtlaru pripovedal je, da se zove Richter József; bil je cipelar, u meštirja mu je zlo išla, zato bil je ovu prisiljen ostaviti i za težaka iti. Kak težak mučil se je s ženom skupa vnogeto let po fabrikah i drugih mestih. Nazadnje zbetezal i nije nije mogel ni naj zaslužiti s toga došel je na bogečku batinu. Na zadnje več nigde

ne šupljina, érez koju bude zrak slobodno prehadjal. Na tej način bude položjenja mogućnost, da na slušajno (pripetce) preluknjenom dimnjaku pripetivša se ognjena iskra vgaane, prvlje nego bi na krov dospeti mogla.

Komu noge švicaju, te po vrućini vnogeto hodi pešice, on naj si za noge bar toliko većini, da si med prstima s lojem namaže. Ovo prepri, da se tenka koža med prstima nevezleće, te neorani, kaj bi hodanje jako otežavalo. Medtim je loj proti vnogetvrstnim nožnim bolim jako dobro sredstvo. Postanek bolnoga kurjega oka ravno od toga izhaja, ča zbog natišćanja éizem od naslage nožne kože izgineju doli lojnate zestavine, te na njihovom mestu trčki se napraviju. Dajmo onda nogi neobhodno potrebnoga loja barem izvuna s tim, da pred dugšimi putovanji polejene obavoke na nje navlećemo.

Jeden noviši način obdržavanja sada. Jeden nenski gospodar spravil je svoje jabuke érez zime ravno tak vu jamu, kak se navadno krumpir spravija pnastrvši duo jame s orehovim vejhem s kojim je onda i pokrill sada, te da ga obéuva od mišev i črvov zagrnul ga je zatim sa zemljom. S protulelja van pobrani sad bil je friški i čitavi kak da bi ga s drva pobral.

Kak se jalove ili neplodno sadovno drvje more ploda noseti dim većiniti. Onakva sadovno drvje koja neću rediti, te vsako leto vnožinu letnih mlatic postrance goviju najbolji način ista vu plodovita pretvoriti je presadjenje.

Kaj više, najglasovitiji englijanski vrtlar Rivers, svakovratno nerodovito sadovno drvo presadjuje, érez kaj kaj ovo neverjatno rodovito postaje. Ako i nemoremo ovak prečirani način preporučiti, ar je k tomu feih ten zrak i dobro zemljište potrebno, medtim jednovito presadjenje nerodovitoga sadovnoga drva svagde moremo napetek dati, gde rodovitost ne je s drevjem vu razmerju. Poleg najboljih skušnjah je presadjanje vu sep-

nije dobil stana, tak je došel vu ovaj letni stan gospoña Hüttla.

Poslednja tri dana vrtlar nije videl Richtera, zato odlučil je, da je bude pogledal.

Odide doli na vrt i kada odpr vrata od filagore skoro je nazred opil. Richter ležal je s ženom zvan sebe na slami doli, i vidlo se je, kak da bi obedva mrtvi bili. Kada je bliže pristupil vidi, da je žena već mrtva a starec baš vmira.

Vu t j hip javi vrtlar najbližnoj policiji celu stvar i za kratko vreme bila je policija tam s jednim doktorom. Doktor taki je izjavil, da je žena smrznjena, da je vu mrla i to od glada. Starec odpelali su od mah vu špital na pl smrznjenoga vlejali su mu taki vu vusta malo likera ter ga začeli maciti nu nezna se, jeli ga budu mogli zvraciti.

To se siromakom pripeti vu v robu, gde se milijni i milijuni broje, gde bogataši jezere van hitaju na luksuš, na prevzetnost. Žalosten je to kip drživenoga življenja!

Bogataši jeli vas nezazebe srce pri gori spomonetomu pripečenju?

Pohljte vaše siromake k nam van na se! a mi jim bar toplu hižu i kruheka dam!

tembru najnapredneše, ar vu ovo letno dobe drvo bolje oslabi, nego v jeseni, ili pak sprotulelja. Oslabljenje je pak zato potrebno, da gibanje vu raseñju (gonenje) drva bolje tira vu sadovne pupke, neg pak vu drvo samo. Obvezavanje presadjenog drva obavlja se zatim nastajućega protulelja:

KAJ JE NOVOGA?

Brodolomje.

Iz Fiume prijavljuje nam jeden telegram, da je magjarski trgovečki brod imeom Marco-Mária iduč iz Francuzke, vu zalovu kv rnerskom pri Rabazu brodolomje pretrpel. Brod je čisto pređit, nu na njem malazeši se brodari oslobodjeni su svi do najzadnjega.

Zmrzel se je.

Bveznay Diogen iz Pálháza, 42 leta stari poslanik najđen je na sam božič v jutro na putu zmrženiji. Na život ga već nisu mogli prebuditi usuprot svim mogućim vrčtvam.

Hvalevredni areštant.

Juliano Vincenzo zaprt je vu New Yorku zbog ubojstva. Zadnje vreme je usuprot do roj košti tak omršavil, da su mu se duđili. Za kratko došli su ipak na zrok njegove mlednosti. Opazilj su najne, da vekši del svoje kože e svaki dan nad železne gate svoje koleka van daje svojž ženi. Ravnotelj toga rešta pozval ga je zbog toga na račun a on je odgovoril, da ima ženu, koja skupa s deom svojom glad i nevolju trpi odkad je on zaprt, buduće neima dosta zaslužbe. Ravnatelj kak dobroga srca človek, ođredil je taki, da se Juliano košta podvostruča i ženi njegovoj priskrbel je službu vu svojem zavodu.

Nesreča na Kolodvoru.

Vu več v jutro ob 1 vuri, kada su na budimskom kolodvoru vagona slagali, genula se je jedna mašina iznenada ter je pred njom stojećeg željezničkoga činovnika Déria prehitila. Videci to Breuer Armin kolovodja, priskoči, da Déria izpod mašine van potegne, nu tak se je v naglosti k tomu nedoločno spravil, da mu je jednu ruku od ramena mašina zdrobila. Déri bil je srećneši; videci se vu pogibelji, legel se je med šinje v duž tak, da mu mašina nikaj nije mogla zvan onoga, kada ga je prehitila i čvrsto ozledila. Breuera o nesli su odmah na kliniku gde mu je dr. Kassay ruku amputirali (rezati) moral. Doktori vele, da nebuđe zato vmrl.

Goreći vagon.

Blizu Utrechta vužral se je jeden pošteni vagon vlaka idućega iz Amsterdana vu Nemačku. Lišti i sve pošiljke su pri tom zgo-rele skupa s vagonom.

Nesreča pri sprevodu.

Vu korčkanskoj občini Bastia pokapali su mrtvo telo nekoga Orbana, koj je ležal vu tretjem katu. Kada se je već lepi broj ljudih okolo mrtveca žisel, zaštropata i spraska pod njimi i oni se svi zruše na nižiji kat, kojega su predrti ter se dalje rušili. Osem ljudih se je pri toj nesreći jako ozledilo, šestiri odrasli i jedna mala devojčica mrtvi su ostali. Za čudo, da se pri tolikoj nesreći nije više ljudih zatuklo!

Ovak znamenitih zidanica ima dandanas i v našoj domovini vnogeto.

Novi užoraš.

Komaj su se v glavnom varođu rešili jednoga pogibeljnoga užoraša Hay Brnata, već se je drugi isto tak pogibeljen za siromake pojavil. To je nekakvi Grünfeld Vilmoš. Toga krvolomke strahli su zbog prekomerne užare iz Beča a on nastanil se je

pri nas vu Budapeštu. Za kratko vreme toliko je siromašna ljudstva na svoj lepek napeljal, da su mnogobrojne tužbe proti njemu k sudu prispele. Ufamo se, da bude sud i s ovim isto tak strogo baratal, kak je i s prvešnjim.

Nesreća na morju.

Parobrod Pathan jedreč iz Sidneya tresnul se je na uovo ljeto s jednom austrijskom barkom, koja je pri tom vtočila; kapitan i kormilar vtopili su se; druge je Pathan na se vzela i od vtopljenja oslobodila.

Bismark.

Od glasovitoga ovoga pruskoga kancelar. pisali smo nezdavnja, da ga je guta vudrila. Ovo se je i obistinilo, ar dva ili tri dana nije mogel s jednom nogom, s jednom rukom se hrbtom gibati. Jeli se bude obistinilo ono, kaj se pak vezda od njega govori, zato smo jako znatizeljni. Veli se najme, kak se vu Nemačkoj med vjšjom gospodinog pogovara da bude Bismark za najkrajsje vreme vu penziju stupil. To bi bil korak znameniti ze celu Evropu ne samo za Prusku; nu pitanje, je jeli ga bude car Wilhelm odpustiti hotel?

Pruski carević

Od Wilhelma sina pruskoga cesara dolaze iz St. Remoa povoljni glasi. Beteg njegov sve se na bolje obraća i glasoviti englezki doktor Mekenci veli, da bude carević čisto ozdravil. Već ga vidimo na kipu kak se s knezom Henrikom po vani beće; nit mu drugo nefali, kak samo glas. Nemre a i neme puno govori.

K božiću dobil je od svih stranah nemečke zemlje po pošti lepe božićne dare. Ti vajveć su bili rubci za vrat, zatim puno puno papira olo kah. Rubci znamenuju, da nemečki narod želi, da si vral dobro zamota i od prehlade čuva, papiri i olovke pak hoće reći, da naj s govorom špara i ono, kaj komu reći želi, naj raši na papir napiše, da se grlo neprenapne. To je zaista lepa pazljivost nemečkoga naroda prama svojemu budućemu vladaru!

Neide Rus.

Pisali smo, kak se Rus oboružava i na boj pripravlja sakupljujuć silnu vojsku na granici Galicije. Vezda se već skriva pod kepenjeg otačnosti ter nam po svojih novinah na znanje daje, da tobože on nije kanil tabora voditi proti nikomu. Ali na i nemečki diplomatikuži druga tolnaše taj zgovor. Oni vele, da je Rus nakanal boj voditi i to s pomoćju Francuzev, nu vu Francuzkoj se nečute dosta priprave za boj ter hoće imati mir, ovak prez pomoći boji se Rus, da bude bit, s toga svoj strah zakriti hoće; veli, da nije kanil boj voditi.

Kratke novosti.

Gosponu Festetics Jenőu grofu njegovu Veličanstvo kralj na spomenek ovih dnevu kad je vu Medjmurju bil, tojest vu septembru pri njem stanoval, je na božić svojal veliku i više stotinah vrednu sliku poslal. — K prilocki pošti je g. Verli Ernő imenuval za poštamestra. — Pri čakovečkoj grofovskoj gosposinji je g. Buchberger Filip kassir vu penziju otišel na mesto njega je imenovan za kassira g. Probst Ferenc išpan iz Svetog-Križa, k Sv. Križu je imenuval za išpana g. Király János grofovski deak. — Prelečki brod je Drava odnesla na jednu meku.

NEKAJ ZA KRATEK ČAS.

Popitnica

Nije negda Medjimurec
Prodal kape vina,

Nego su ga popila
Domača družina
Pijmo ga, pijmo
Svi do dana beloga
To je naša navada,
Slavnog Medjimurja.

Kaj si došel, kaj bi rad.
Zemi tebe švabski vrg.
Do kolena inaš frak,
Cilinder pak navišak.
Pijmo ga, pijmo ga
Svi do dana beloga.
To je naša navada,
Slavnog Medjimurja.

Priposla:

H Gy.

Moj doktor — rekel je jeden gospon —
vraći vse brez svake boli. Ja njim to verujem — odgovoril mu je muž — da njega ne boli, ali boji betežnika.

Glasovitoga generala pohodili su pojmarnjeni stanovniki varaša. Izmed ostalih došla je i jedna deputacija žilovov, da mu se poklone. Kad su mu istu deputaciju prijavili reče on srdito. „Ja nje niti nečem gledati te lopove ar su oni Kristu a mučili — tirajte nje do vraga!“ Kad su ovi to začuli, da ih general neće pred se pustiti, rekli su. „Eh! to je nam jako žal, mi smo kakti deputacija ovdješnje žilovske občine odnesli njegovoj presvetlosti dar 100 cekinov. Zičuvši general njihovo plemenito nakakjenje, premislil si je, ter je zapovedal taki „Pustite nje nute!“ ovi siromaki nisu nikaj krivi, a njihovi pradedi nebi bili nigdar Jezusa zapličanjali, da su ga nesrećniki tak poznali kak ga mi poznamo.

Zestal se je Gerko sa Barnat Gazijom na vnlci i prez duške rekel je staromu:
Jeli su čuli, Gažo baži?

Kaj?

Tužno pripećenje!

Kakvo tužno pripećenje?

No da je Napoleon vu Chislehurstu vumrl!
To? To sem ja taki znal, gda se je još narodil, da bude to konec njemu!

Kak se to pripetilo, da ste vi vu taboru pri Konegrecu na hrbtu dobili rauu (da ste na hrbtu vezirali?) — Zapitali su jednoga iz tabora dojdjućega običuša soldata.

— No tak, to je tak bilo, ar je ne bilo mogu e drugač. Im znaju, ako su već žali, da su Pragai imeli tkve puške, koje se odzadi nabijaju!

Dvem ovčarom koji su ovce pasli, bil je jako dugi čas, — i rekel je jeden svojemu pajdašu:

— Znaš kaj, Miška?

— No!

Kaj nam nebude tak dugo vreme, ajd budemo se igrali oršackoga senjma. Ja budem čohas, a ti budeš kakti kupec, pak budeš kupil od mene moju čohu.

I kak su se već složili vu toj igri, počel je Miška pogadjati čohu, vu tem toga vudrl je pajdaš Mišku s botom kaj je i gda mogel po hrbu.

Ejnye da ga dalo sim tam! zakričel je vkanjeni Miška, zakaj si me tak jako vudril?
Ja? ja sam te ne niti s prstom poteknul!

N? Hat gdo pak?

A naj sam vrag zna, tko te vudril vu toj velikoj stiski!

Gospon doktor, rekla je jedna žena da naj pomoreju za Boga mojemu snu, koj je mešuge obnorel. Naj si misliju tu nesreću

gda smo ga poslali vu Beč, bil je dečko po-božen i pošten; i nut denes je došil iz Beča, gde se je dva leta vučil i otišel je taki vu oštariju, pak pred vsemi ljudmi počel je jesti šunku, a kad je dimo došel, kušnul je taki vu gavjku službenicu, koja je kršgenica.

Naj se vmiriju draga gospa, odgovoril je doktor, njihov sin nije ponorel, da bi on bil kušnul šunku, a devojku da bi bil pojel, onda bi istom bilo znamenje norosti.

Pošta urednička.

S v. J u r a j. Od iapora vu dojdjućem jednim broju. — D. D u b r a v a. Sz. i L e g r a d Sch. budemo se naravnali, List budemo vam poslali.

Kolendar.

(Od 8-ga, do 14-ga)

8. Nedelje. Sa večin.
9. Ponedeljek. Marcelan.
10. Tork. Acaton.
11. Sreda. Higij.
12. Četrek. Ernest.
13. Petek Cesarja, Mladi mesec.
14. Subota. Felix.

CENA ŽITKA

Pšonica 7,10 — 7,30 — — Huz 5,25 —
6. — — Ječmen 5. — 6. — Zob. 5,10 —
Kuruza 5,25 5,80

LOTTERIJA.

Spet 1 januara 1887.

65. 15 7. 28. 53.

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF

Hirdetések.

3983. sz. tk. 1887.

Arverést hirdetem. kivonat.

A csáktornyai kir járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hegedts József és neje hagyatékhöz tartozó a nagykanizsai kir törvényszék a csáktornyai kir. járásbírószág területén levő a VII hegyk. 326 tk. 901 hrsz. VII hegyk. 384 tk. 860 hrsz. 873. 897. 902. 932 és 1027/7 hrsz a VII hegy. 718 tk. 480 hrsz a VII hegyk. 423 tk. 778/1 hrszám alatt felvetett ingatlanokat az örökösök kérelme folytán elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1888. év január 21-ik napján, délelőtt 10 órakor

a VII. hegykerületi bírő házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 177. frt 30 kr. 5 frt 132 frt 73 frt. 50 kr. 60 forintot közzépéazben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. § ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges ethelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan, 1887. évi november hó 29-ik napján.

A csáktornyai kir. járásbírószág, mint telekkönyvi hatóság. 811, 1 — 1

kat. Szívesen konstatáljuk, hogy Csáktornyának ily jól szervezett zenekara még nem volt. Helyben pártolják is őket, a közel vidék bálozó fiatalóságának pedig melegen ajánljuk a zenekart szíves figyelmükbe!

Időjárás és gazdasági viszonyaink.
A múlt héten állandó erős hideg mellett, szép, derült, szélesened, kellemes napok, — borult, havas, kellemetlen napokkal váltakoztak Nagy mennyiségű hó borítván a vetéseket. Állapotuk még nem igen határozható meg. Fa- és trágyahordás, ugyancsak lóhé mag cséplése folytatottatik. — Alsó-Muraközben írják: a folyton tartó erős havazás miatt a közlekedés nagyon meg van nehezítve A Mura úgyszintén a Dráva beállott, így a Horvátországgal való közlekedés szünetel. Az első hó, dacára annak, hogy a fagyatlan földre esett — később az erős hideg következtében a föld átfagyott, így remélhető, hogy a vetések jól fognak telelni. — A perlaki drávai révet a jégzajlás elszakította és egy szigetre vetette ki.

Kérem. Csáktornya városában f. hó 1-én letelepülvén, bérbe vettem a „Hattyu“ vendéglőt Amidőn ez a helybeli és vidéki nagyrédelem közönségnek szíves tudomására hozom, ig a kérem, részeseinek becses pártfogásukban! Főtörökvs m leend t. vendégeim igényeit minden tekintetben ki-élgeteni és általában a város első vendéglőjét arra a színvonalra emelni, amelyen kell hogy az álljon. Még egyszer kérem a nagyrédelem közönséget, legyen szíves e gem ezen szándékom keresztül vite léhen kegyes jóakarattal támogatni! Teljes tisztelettel Knorzer Károly a „Hattyu“ vendéglőse.

Eladó Csáktornyan akár részlettörlesztésre is egy jó zongora. Bővebbet a szerkesztőség

KÜLÖNFÉLÉK.

Eljegyzés. Németh József büki (Zalamegye) tanító eljegyezte e hó 1-én Ráth Mariska kisasszonyt, az első lendvai hölgykoszoru egyik ismert kedves alakját — Sok szerencsét kívánunk a kötéendő frigyhez!

A katonák karácsonya Zala-Eger szegen Megható estélyről értesül „Keszthely“ című lap tarsunk Ugyanis a Zala-Egerszegen állomásozó huszárezád parancsnoka több városi előkelőség anyagi támogatása folytán m. hó 21-én a század részére színelőadással egybekötött karácsonyestélyt rendezett A 3 méter magas karácsonyfa tele v lt aggatva hasznos apró tárgyakkal, amelyek a huszárok között kiosztattak. Ezután a legénység jól megvacsorált, bort és szivart kapott, Az övétől távol levő legénység arca természetesen az örömtől sugárzott A derék parancsnok és az adakozó előkelőség valóban nemesen cselekedett, amidőn a szeretet ünnepein megemlékezett a szegény huszárokról.

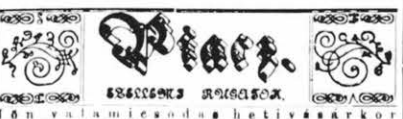
Gyaszhir. Dr Lipp Vilmos prem r kanonok, jeles régész, a keszthelyi gym n volt igazgatója. f. hó 3-án elhunyt.

A Balatonon közlekedő „Kisfaludy“ gőzös további használatát a kormány betiltotta, mert végegyengülésben szenved. A balatonai gőzhajózási társaságtól és a tihanyi párt utól függ, hogy a hajót a ki vánalmaknak megfelelőleg kijavíttassák, ha ez nem történik meg, kérdés, hogyan megy át Siófokról a közönség Balaton-Füredre?

Buzatermésünk a múlt évben Hosszu időszakban az 1882-ki év adta a legnagyobb buzatermést. A múlt évi termés annál is jobb volt. Míg 1882-ben 43 7 millió hektoliter termett, addig 1887ben 50 8 millió hektoliter. A múlt évben átlag hektáronként 18 93 hektoliter termett; ez úgy magas eredmény, minővel csak né hány állam dírszekedhetik. Ilyen kedvezően ütött ki a rozs, árpa- és zabtermés is

Dolinay Gyula ifjúsági vállalatának a „Hasznos Mulattató“ nak újevi első számát vettük, mely telve van a legérdekesebb ifjúsági olvasmányokkal, s rakva szebbnél-szebb képekkel. Csupán az első számban a következő ismert nevű íróktól találunk dolgozatot: Sziklay János, Palágyi Lajos, Várady Antal, Inczédy László, Szabóné Vögáll Janka, Kistelky Ede, Rudnyánszky Gyula Szomoró Károly. Ezeket ki ül még egy csomó jó munka; úgy hogy a fizet gazdagsága, képeinek szépsége és sokasága meglepi az olvasót. A „Hasznos Mulattató“ jelenleg 16 ik évfolyamát futja. Serdülő fiuk s leányok olvas hajják, ámbar Dolinay kizárólag leányok számára is ad ki egy kedves lapot, a „Lányok Lapját“, mely szinte régi lap, 14 ik évfolyamát éli. Úgy ennek, mint a Hasznos Mulattatónak előfizetési ára negyedévre 1 frt félévre 2 frt. Az előfizetők renki-villi kedvezményként minden fizetettel egy fél ívnyi külön művet is kapnak, melyek év végén önálló kötetbe foglalhatók, továbbá 3 frt 60 kr. leszállított áru megszerezhetik a Történelmi arcképesarnok ez dísművet, mely elegans díszkötésbe 231 arcképet és életrajzot tartalmaz, melyek egészen az ifjúság igényeihez vannak alkalmazva. Ajánljuk Dolinay kiünő ifjúsági vállalatát a művel szülőik figyelmébe, emél elősőbb és megfelelőbb lapot nem nyújthatnak gyermekeiknek A lap díszes kiállításra, színes borítékba van fűtve, s 44 oldalra terjedő változat s, mindig vonzó és érdekesítő olvasmányt nyújt. Kiadóhivatal: Budapest, Kecskeméti utca 13. sz, ahová szerkesztő neve alatt küldendők az előfizetések.

A közös hadügyminiszterium elrendelte, hogy az ismétlő fegyverekkel ellátott hadcsapatok tartalékos katonái, az ismétlő fegyverekkel való bánásbetanítása céljából hét napi fegyvergyakorlatra behívassanak A fegyvergyakorlaton a csapatok tartalék s tisztjei is részt vesznek A fegyvergyakorlat a tizedik hadtesthez tartozó csapatoknál már január hó 22 én kezdődik.

Dandy Dandy naplójából.

Egy nagyszerű étekezést olvastam az Aca demia kiadásában: „A nagy hó bor-ázati szempontból.“ — Több szakértő kísérlet képe n, reggel öt óra felé indult ki a központból az Academiából s teljes épségben (!!) jutottak haza. Mi több, az egyik, kinek részessége ma már bizonyított tény, a rendkívüli siker által elkábítatván, nem is a kert haza menni. Tarsai egy nagy hórák középre állítják s kérem, másnap — már nincs ott!

Bejön újévkor a szahóm boldog újévet kívánni! Ijedtemben egy hóriánt nyomtam a mar kába, mire ő olyan zavarb: jött — talán örömben (!) — hogy tulajdonképeni cséját felede, eltávozott. Csak később jöttünk tisztába, mikor már későn volt.

Számoltam a multkor Jeannal, de sehogy sem vágott össze a számadás.
Hogy lehet az Jean, hát maga soha sem járt iskolába?
De hogy nem, kérem alássan, Krampampu- lovecsan mind a hat osztályt kivégeztem.
Lehetetlen, hiszen a kétszerkettőt már az első osztályban tanítják...

Tanítják ám, tudom is én azt, de az nekünk nem ér kutyát sem.
Ujévkor legjobban szeretnék például... no pinezér lenni.

En is meglejttem az ovoda háiban. Glan- czosan kicsipve rúgtattam be, — rútul becipve sompolyogtam ki.

Miki bácsi okoskodásai

Azt olvastam a „Muraközben“, hogy ezután, újabb határozat szerint, kilencz hónapig köteles a bérlo világitatni a várost; de hát febr., márcz. és ápril hónapokban mi lesz, mert ezekről hallgat a krónika. Ez szöveget ütött a fejembe. Már- már azt hittem, hogy ezekben a hónapokban sötétségben maradunk, mikor Bandi öcsém, aki mindenütt bentenes, felvilágosított, hogy a városi előjáróság tekintettel (az ezen hónapokban gyakori ködös időre, köteleseggé tette a folyto- nos világitást a — holdnak.

Bandi öcsém olyan az emberek között, mint a gödény a madarak között: iszik, de azért uszik is.

Úgyan, hogy beszélhet annyit Jutka néni szólitom meg szeretetre méltó ellenfelem.
Már hogy ne beszélnek, — hiszen maholnap a fogyasztási adó miatt egyedül ebben lelem örö- memet, csakhogy épen meg ezt is meg nem adoz- tatják.

× Mint halljuk, városkánkban egy Kosmos (olv. Kősz-mos) nevű kölcsönösen tá- mosogató egyesület létesült.
× Meteorologia. Olyan hideg uralkodott a múlt héten városunkban, hogy a városi tanács még a kútakat is kénytelen volt fűtteni. Költség kimérés szempontjából — úgy is sok az adó — kevesebb illatszert kellett volna a fűtésnél felhasználni.
× A koscsolya egyeslet is megalakult. Szükség is van rá, mert nálunk sokan szoktak jégre menni. A cipész testület, mint halljuk, hálafelelőre intézett az elnökséghez.

VASUTI MENETREND

CSANTABONYAN		
Indul.		
Brágerhof felé.		
Reggel 6 óra 25 perczkor	postav) Pártai (idő)
Délután 4 " 13 "	"	
Éjjel 12 " 09 "	gyorsov.	
Manissa felé.		
Reggel 5 óra 16 perczkor	gyorsov.) Pártai (idő)
Délben 11 " 55 "	postav.	
Éjjel 10 " 21 "	"	
Városd felé.		
Reggel 7 óra " perczkor	vegyesv.) Pártai (idő)
Este 10 " 27 "	"	
Érkezik.		
Brágerhof felé.		
Reggel 4 óra 53 perczkor	gyorsov.) Pártai (idő)
Délben 11 " 27 "	postav.	
Éjjel 9 " 53 "	"	
Manissa felé.		
Reggel 6 óra 37 perczkor	postav.) Pártai (idő)
Délután 4 " 17 "	"	
Éjjel 12 " 21 "	gyorsov.	
Városd felé.		
Reggel 4 óra 50 perczkor	vegyesv.) Pártai (idő)
Este 9 " 13 "	"	

MEDJIMURJE

Prednja pisarna:
Glavni pijac, fraterska hiža, lěvo na kondignaciji. — S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tićeće se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozeфа urednika vu Čakovce.

Izdateljstvo:
Knjižara Fischel Filipova kam so predplata i obznanu pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povuđljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ vu Čakovcu — „Dolnja Medjimurske sparbuisse“ i „Podpomagajućega društva“ vu Prelogu. — „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“ vu Strigoni.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 5 fvt — kr.
Na pol leta . . . 3 fvt 50 kr.
Na četvrt leta . . . 1 fvt 25 kr.

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Otkazane se poleg pogodbe i fal računaju.

Postuvani čitatelji!

S pomoćjom Božjom počnemo uredjenje petog tečaja naših novin! Četiri letah dugo pozna već puk novine „Medjimurje“, daktem od prošlosti i vezdašnjost naših novin malo nam je treba govoriti. To svaki poš. predplatnik i čitatelj zna, da smo vu horvatskom i tak vu magjarskim delu naših novin jeden glavni cilj dostići hoteli, i to: napredek naše lepe okolice Medjimurje.

Kaj se budućnosti tiće, od toga vam samo to pišemo, da je naš program on isti, koj je do vezda bil. Hoćemo, da puk vu veri kr-čanskoj i poljeg zapovedih Božjih živetu neprestane; hoćemo, da bude med nami mir kr-čanski i ljubav božanska; hoćemo, da se or-sečke pravice i naredbe poglavarov zadrž; hoćemo, da Medjimurje i puk medjimurski vu duševnom telovnom i materialnom poslu napreduje; ali hoćemo i to, da se sveta istina i puk vu očevidnosti novinah brani. Ali to sve vu vjekem, kak do vezda.

Prevideli smo, da su naše novine premale bile. Zato smo je tak povekšali, da vu orsagu nema med tijeđnice izlazećimi novinami para našim novinam, kaj se velikoće i fal cenu tiće.

Vu novinah naših budeju poš. predplatniki čitati mogli uedno: pravice orsaga, povest naše domovine, lepe pripovesti, popevke, gospodarstvene članke. Pod napisom „Iz prostosti Medjimurja“ bude povest svake medjimurske fare izpisana. Tržili budemo se, da budu naši čitatelji pod napisom: „Kaj je novoga?“ znameniteša pripećenja i novine naše okolice, varmegije orsaga i celoga sveta

čitati mogli. Iz dobrih šalah i smešicah se takaj nebudemo spozabili. Lutrija, cena žitka tijeđni kalendar, sejni i prošćenja budu takaj vu novine postavljene. S jednom rećjum trsiji se budemo, da budu poš. predplatu ki novine „Medjimurje“ za pravoga i najboljšega svojega prijatelja držali.

Ali uredjenje, tiskanje i izdanje naših povekšanih novin vno go stotinah forintov košta. Uredništvo zna, da njegov trud se nemre izplatiti; ali računa, da se barem tiskanje i izdanja splati. Zato mi ne samo na vezdašnje stare predplatnike računamo, nego prosimo svakoga čitatelja, naj predplati na novine, ili naj staneju vu društvo, pak tak naj predplatiju.

Novine koštaju na feralj leta 1 fvt 25 krajevov, na pol leta 2 fvt. 50 krajevov. Predplate se nemoraju takaj platiti. Izdateljstvo čeka feralj leta dugo. Prosimone one koji hoćeju novine dobivati, naj na jedni karti uredniku to naznaju daju.

Još jedenput preporučamo svim čitateljem naše nove novine i jesno svim čitateljem s pozdravom.

Uredništvo i Izdateljstvo

Iz povesti magjarske.

Zigmond (1387—1437) kraljeval je 50 let vu magjarskim orsagu, ali od toga je 23 leta navek tabore vodil.

Bil je nagel i srdit človek, sprvince se vre prav k po ponašal proti Magjarom. S orsečkimi posli si je malo glava trl. Bilo vreme, da šest let niti nije videl orsaga

ne go je po drugih orsagih potepal magjarske peneze. Zato se je vno go Magjarov složilo s Horvati, pak su pozvali Ladislava sina Karola mologa iz Nepulja.

Ali je Zigmond sve one, koji su se od njega odrušili, dal poloviti, i dal jih je skup s njihovim vodjom Hédervari Kont Istvanom vu Budimu skončati

Zaradi toga je velki nemir nastal vu oragu. Zigmond pak da tog nemira vtiši, pričeł je tabora voditi s Turčini, koji su orsačke granice bantovali, ali Turčini su ga nadladali.

Zatim je Zigmond op t dočel vu orsag i iz nova je z počel s oje okrutnosti Magjarske i ekaši pobunili su se proti njemu, vlovili su ga i vu Višegradu v rest zaprli. Ali prijatelji su koalja za 18 tijeđnov oslobođili iz rešta. Zigmond vzel Cillej Baru za ženu i uslovil je no oga vitezškoga reda.

Od toga vremena počemši nastal je mir vu orsagu, i Zigmond počel je orsačke posle obavljati. Potlam nastavil se je i turski tabor. Zigmond se je pri Galamboku pobil s Murad sultanom. Ovd se je izkazal. Rozgonyi Cecilia, koja se je na šajki po Dunavu vozila, i vno go vitezkih činov vćinila.

Zigmond imal je iz 25 jezer ljudih sastojeu vojsku, pak je zato ipak bil potučen od turinov. Sam kralj bil je vu vlikoj pogib lji. Ter se je samo zvećil, da ga je Rozgonyi Cecilia s velkom težkoćom vu šajki s velikom težkoćom spravočila, i vu sigurno mesto odpejala.

Zigmondovo življenje je pod zadnje

ZABAVA.

Iz prostosti Medjimurja

v.

Sv. Jelena.

(4.)

Po bilježkah jednoga pavlina.

Kak smo spomenuli, Zrinyi Miklós je višo baslinih korakov počinił proti pavlinom vu sv. Jelenu; a niti mu to nije bilo dosta, nego se je odputil s oboružanom četom, da vu Svetice nalazeće se pavline pretira. Već je i krv preleval na tom putu, kada naje denkrat nastala je tak naglo tolika megla, da med gorami nije nikud nikam mogel, ar je puta čisto zgubil.

Nemogući niti naprevo, niti nazad, na hadjal se je vu jako nepovoljnom položaju, zato je obrekel, da, ako mu Bog srećno van zajti dopuñti iz nelzmernih gorah i klisurinah, onda niti cirkvu svetičku, niti tam stanujuće pavline ne bude bantoval (Svetica

ležala je nad Zrinyi gradom vu suselstvu potoka Colapi; posvećena je bila bl. dev. Mariji i imala je vno go glasovitih prošćenja) Za kratko zlegnula se je megla a put skazal se je pred četom njegovom. Vezda je Zrinyi naprel koracal ali čisto s drugom nakanom, ar kada je vu Svetice došel, pripovedal e s njim na putu pripetilo se čudo ter je redovnike s osobitom milostju svojom obdaril i njim obečal, da od vezda nastojal bude, da se s njimi nikakova nepravda pripetila ne bude.

Za zalog svojega pomirenja i obećanjah usuprot tomu, da je bil zbok pavlinom počinenih nepravdah zatužn, pristal je pomirljivi ugovor s pavlini, po kojemu dobili su ovi nazad narobijenih stvari vever vina i one večkrat pod imenom Fadan spomenute gorice sa svimi svojimi praviciami gornječimi.

Taj pomirljivi ugovor bil je vu slici dokumenta od obolveh strankah podpisani i s pečati potvrđen. Od ovoga vremena nastojal je grof Zrinyi redovnike ove svakoj čkimi dobroćustvi na svoju stran zadobit. samo nedeljni pijac (trgovinu) zadržal je. Nu

redovniki svetoga Franje imajući vu Čakovcu svoju cirkvu, obavljali su tam svetu službu božju na svetćine dane. Kada pak je to narod videl, pomalom se je od svetogjelenskoga pijaca vu varoš potegnul. Ovak je pomalom pijac i trgovina tu vpeļjana bila.

Nu vu navadi je ostalo obdržavanje velikoga prošćenja na sv. Heleni i to na dan sv. Jelene, na koj dan tržilo se je tu zvun svakovrstne robe veliki broj rogate marhe kak takaj i kopitne t. j. konjov

Od glada vumrla.

Što bi veroval, da v našem orsagu, gde je kruha i vina vu zobilju, vu tom europejskom Kanaanu moći je od glada vumreti? P k ipak se je to pripetilo a to baš pre božćinimi vetki s jednom starićom vu Budapeštu.

Pred svetki nekoliko danov dosel je jeden lukavno oblećeni tarec na dvorište letnoga tanovanja Hittlovoga. V rezdrapanu njegovu pravu zakvaćena stekla se je žena. Zalostno jih je bilo p gedati, iz lica

jaku raztalostila zlocesta mu žena Cillej Bara. Ona je naime na to išla, da bi posle Zsigmondove smrti ona bila kraljica vu orsagu. Zsigmond ju je zato dal vloviti i vu Nagyváradu v reč zapreti.

Zsigmond odprl je vu Budimpešti sveučilište, ali buduē mu nije dal dosta dohodkov, zato se je ovo sveučilište, na skorom došlo. Vu Budimu prišel je takaj lepu kraljevsku palaču sidati, ali ju nije dogotovil.

Zsigmond dal je vnoim varašom vlast da se zoveju slobodni kralj. varaši. Do pustil je, da se kmeti slobodno seliju, i odlučil je, da i kmeti moraju biti soldati.

Imel je samo jednu kćer Ja zabetu, koja se je s Albertom austrijskim hercegom za ručila. Posle smrti Zigmonda postal je Albert mađarski kralj.

GOSPODARSTVO.

Za jeden zrok postanka žučne boli postavljá Hokard iz Altura vu potrebljavanje mesterski živalskoga gnojja. Isti je skušal, da je žučavost na takvih imanjih vu času se podigla, gde se za ljudskoga pamtiveka neje opazila, gde su za gnojenje zemelj majsterski gnoj ivinski, navlastito pak od živalih poginulih od žučavostne boli rabili. Iz ovih opažanjah očevidno je, da se črvi žučavosti né su vuni tili, nego da vu zemlju dospavaju, dalje su se razvijali, te onde beteg prezročili.

Pripečenje vu žganja seljskih i pustarskih hižah, vu najgustijih prigodah se pokazalo od zroka nepodpuno zgotovljeni hižni dimnjaki (raufang). Vsaki, koj takve hiže da zidati, mora na to skrb imati, da se dimnjaki po mogućnosti iz cigla zidjeju, ili pak ako se iz drva zgotavljaju, onda se naj kak vanjiska površina tak i nuteršnja s cementom ali pak s blatom na debelom omaže i na to je treba paziti, da drveni deli krova od slaboga priredjenja kaj već niti s nikakvom vratjajm dimnjaka nebi došli vu dotikanje, ali naj med obedvemi osta-

ne šupljina, črez koju bude zrak slobodno prehadjal. Na tej način bude položnja mogućnost, da na slučajno (pripetce) preluknjenom dimnjaku pripetivša se ognjena iskra vgasne, prvlje nego bi na krov dospeti mogla.

Komu noge švicaju, te povrutini mnogo hodi pešice, on naj si za noge bar toliko vćini, da si med prstni s lojem namaže. Ovo prepre i, da se tenka koža med prstni nezvleče, te neorani, kaj bi hodanje jako otežavalo. Medtim je loj proti vnovogovrstnim nožnim bolim jako dobro sredstvo. Postanek bolnoga kurjega oka ravno od toga izbajja, ča zbog natišćanja čizem od naslage nožne kože izgineju doli lojnate zastavine, te na njihovom mestu trdki se napraviju. Dajmo onda nogi neobhodno potrebnoga loja barem izvuna s tim, da pred dugšimi putovanji polejene obvojkje na nje navlećemo.

Jeden noviši način obrđžanja sada. Jeden neški gospodar spravil je svoje jabuke črez zime ravno tak vu jamu, kak se navadno krumpir spravlja pomeštvši duo jame s orehovim vehjem s kojim je onda i pokrill sada, te da ga obokujva omlasev i črvov zagrnl ga je zatim sa zemljom. S protulejta van pobrani sad bil je friški i čitavi kak da bi ga s drva pobral.

Kak se jalove ili neplodno sadovno drvje more ploda nosećim vćiniti. Onakva sadovno drvje koja neču roditi, te vsako leto vvažinu letnih malic postrance goviju najbolji način ista vu plodovita pretvoriti je presadjenje.

Kaj više, najglasovitiji englijanski vrtlar Rivers, vsakovistno nerodovito sadovno drvo presadjuje, črez kaj kaj ono never jatno rodovito postaje. Ako i nemoremo ovak protivani način preporučiti, ar je k tomu feilten zrak i dobro zemljište potrebno, medtim jednovito presadjenje nerodovitoga sadovnoga drva svagde moremo napotek dati, gde rodovitost ne je s drevjem vu razmerju. Počeg najboljih skušnjah je presadijavanje vu sep-

njihovoga mogel se je čitati strašni glad koj jih obedvoje već duže vremena muči, zubi klepetali su jim od zime. Vrtlar ovoga stanovanja Stieler Fe enc zapira je kaj tu išćeju? Starec niti reč nije mogel pregovoriti, nego sklopivši drhuče ruke, gledal je suznim očmi na nemoglu stariću. Vrtlar Rebe: Ja sem sam siromak moj prijatelj! Ah ne, neprosim nikaj; odgovori starec žuhkim glasom samo mi dajte nekakov kutić vu kojem se stisnem. Žena mi je betezna, evo već je čisto zne mogla, a nemam mesta kam bi ju položil; smilujte mi se!

Vrtlar premiloval je nevoljne starce i dal jim je mesto vu vrtnoj filagorji (hut). Starec donešed je slame iz koje je napravil postelju ter ženu svoju na nju položil. Svako jutro odisel je vu varoš a samo po poldan došel t r starci donešel po koj komad kruha, kojega je od dobrih ljudi sposil. Vrtlaru pripovedal je, da se zove Richter József; bil je cipelar, na mestrija mu je zlo išla, zato bil je ovu prisiljen ostaviti i za težaka iti. Kak težak mučil se je s ženom skupa vno go let po fabrikah i drugih mestih. Nazadnje zbežetal i nije nije mogel nikaj zaslužiti s toga došel je na bogečku batinu. Na zadnje već nigde

nije dobil stana, tak je došel vu ovaj letni stan gospođa Hüttla.

Poslednja tri dana vrtlar nije videl Richtera, zato odlučil je, da je bude pogledal.

Odide doli na vrt i kada odpre vrata od filagore skoro je nazred opil. Richter ležal je s ženom zvan sebe na slami doli, i vidlo se je, kak da bi obed a mrtvi bili. Kada je bliže pristupil, vidil, da je žena već mrtva a starec baš vmira.

Vu t j hip javi vrtlar najbližnoj policiji celu stvar i za kratko vreme bila je policija tam s jednim doktorom. Doktor taki je izjavil, da je žena smrznjena, da je vu mrla i to od glada. Starca odpelali su od mah vu špital na pol smrznjenoga, vlejali su mu taki vu vusta malo likera ter ga začeli maciti nu nezna se, jeli ga budu mogli vraćiti.

To se siromakom pripeti vu varošu, gde se milijuni i milijuni broje, gde bogataši jezere van hitaju na luksus, na prevzetnosti. Žalosten je to kip družtvenoga življenja!

Bogatšil jeli vas nezazeh srce pri gori spomonetomu pripedeju?

Podljite vaše siromake k nam van na se! a mi j m bar toplu hižu i kruheka dam!

tembru najnaprednese, ar vu ovo letno dobe drvo bolje oslabi, nego v jeseni, ili pak s sprotuljta. Oslabljenje je pak zato potrebno, da gibanje vu raenju (gonenje) drva bolje tira vu sadovne pupke, neg pak vu drvo samo.. Obrezavanje presadjenog drva obavlja se zatim nastajućega protulejta.

KAJ JE NOVOGA?

Brodolomje.

Iz Fiume prijavljuje nam jeden telegram, da je mađarski trgovečki brod imenom Marco-Mária idući iz Francuzke, vu zalovu kv rnerskom pri Rabazu brodolomje pretrpel. Brod je čisto predit, nu na njem nalazeći se brodari oslobodjeni su svi do najzadnjega.

Zmrzel se je.

Bveznay Diogen iz Pálháza, 42 leta stari poslanik najđen je na sam božič v jutro na putu zadrženi. Na život ga već nisu mogli p ebuditi usprot svim mogućim vračtavam.

Hvalevredni arestant.

Juliano Vincenzo zaprt je vu New Yorku zbog ubojstva. Zadnje vreme je usprot do roj košti tak omršvil, da su mu se čučili. Zi kratko došli su ipak na zrok njegove mlednosti. Opazili su najne, da vekši del svoje kože svaki dan nad železne gate svoje obloka van daje svojoj ženi. Ravnatelj toga rešta pozval ga je zbog toga na račun a on je odgovoril, da ima ženu, koja skupa s decon svojom glad i nevolju trpi odakd je on zaprt, buduē neima dosta zaslužbe. Ravnatelj kak dobroga srca človek, odredil je taki, da se Julianu košta podvostrući a i ženi njegovoj priskrbel je službu vu svojem zavodu.

Nesreća na Kolodvoru.

Vu sredu v jutro ob 1 vuri, kada su na budimskom kolodvoru vagoni slagali, genula se je jedna mašina iznenada ter je pred njom stojećeg željezničkoga činovnika Déria prehitila. Videci to Breuer Armin kolodvođa, priskoči, da Déria izpod mašine van potegne, nu tak se je v naglosti k tomu nedoločno spravil, da mu je jednu ruku od ramena mašina zdrobila. Déri bil je srećniji; videci se vu pogibelji, legel se je med šinje v duž tak, da mu mašina nikaj nije mogla zvan onoga, kada ga je prehitila i čvrsto ozledila. Breuera o nesli su odmah na kliniku gde mu je dr. Kassay ruku amputirati (rezati) moral. Doktori vele, da nebuđe zato vumrl.

Goreći vagon.

Blizu Utrechta vužgal se je jeden pšteni vagon vlaka idućega iz Amsterdiana vu Nemačku. Listi i sve pošiljke su pri tom zgo-rele skupa a vagonom

Nesreća pri sprevodu.

Vu korškanskoj občini Bastia pokapali su mrtvo telo nekoga Orbana, koj je ležal vu tretjem katu. Kada se je već lepi broj ljudih okolo mrtveca žisel, zaštropta i spraska pod njimi i oni se svi zruše na nižji kat, kojega su predrl ter se dalje rušili. Osem ljudih se je pri toj nesreći jako ozledilo, četiri odrasli i jedna mala devojčica mrtvi su ostali. Za čudo, da se pri tolikoj nesreći nije više ljudih zatakulo!

Čvak znamenitih zidanicah ima daudnas i v nasoj domovini vno go.

Novi užoraš.

Komaj su se v glavnom varošu rešili jednoga pogibeljnoga uboraša Hay Brnata, već se je drugi isto tak pogibeljen za siromake pojavil. To je nekakvi Grünfeld Vilmoš Toga krvoločne strati su zbog prekomerne užure iz Beča a on nastanil se je

pri nas vu Budapeštu. Za kratko vreme tako je siromašna ljudstva na svoj lepek napeljal, da je v mnogobrojne tužbe proti njemu k sudu prispele. Ufamo se, da bude sud i s ovim isto tak strogo baratal, kak je i s prvešnjim.

Nesreća na morju.

Parobrod Pathan jedreč iz Sidneya tresnul se je na novo ljeto s jednom austrijskom barkom, koja je pri tom vtopula; kapitan i kormilar vtopili su se; druge je Pathan na se vzel i od vtopljenja oslobodil.

Bismark.

Od glasovitoga ovoga pruskoga kancelar. pisali smo nezdavnja, da ga je guta vudrila. Ovo se je i obistinilo, ar dva ili tri dana nije mogel s jednom nogom, s jednom rukom se hrbtom gibati. Jeli se bude obistinilo ono, kaj se pak vezda od njega govori, zato smo jako znatizeljni. Veli se najme, kak se vu Nemškoj med višjom gospodom pogovara da bude Bismark za najkraše vreme vu penziju stupil. To bi bil korak znameniti ze celu Evropu ne samo za Prisku; nu pitanje, je jeli ga bude car Wilhelm odpus titi hotel?

Pruski carević.

Od Wilhelma sina pruskoga cesara dolaze iz St. Remoa povoljni glasi. Beteg njegov sve se na bolje obraća i glasoviti englezki doktor Mskenci veli, da bude carević čisto ozdravil. Već ga vidimo na kipu kak se s knezom Henrikom po vani šee; nit mu drugo nefali, kak samo glas. Nemre a i nesme puno govorići.

K božiću dobil je od svih stranah nemške zemlje po pošti lepe božićne dare. Ti vajveć su bili rubci za vrat, zatim puno puno papira olo kah. Rubci znamenuju, da nemski narod želi, da si vral dobro zamota i od prehlade čuva, papiri i olovke pak hoće reći, da naj s govorom špara i ono, kaj komu reći želi, naj raši na papir napiše, da se grlo nepreupne. To je zaista lepa pazljivost nemškoga naroda prama svojemu budućemu vladaru!

Neide Rus.

Pisali smo, kak se Rus oborava i na boj pripravlja sakupljujći silnu vojsku na granici Galicije. Vezada se već skriva pod kepenjeg otačnosti ter nam po svojih novinah na znanje daje, da tobože on nije kanil tabora voditi proti nikomu. Ali na i nemški diplomatikuši druga tolnače taj zgovor. Oni vele, da je Rus nakanil boj voditi i to s pomoćju Francuzev, nu vu Francuzkoj se nečute dosta priprave za boj ter hoće imati mir, ovak prez pomoći boji se Rus, da bude bit, s toga svoj strah zakriti hoće; veli, da nije kanil boj voditi.

Kratke novosti.

Gospou Festetics Jenőu grofu njegovu Veličanstvo kralj na spomenek ovih dnevor kad je vu Medjimurju bil, tojest vu septembru pri njem stanaval, je na božić svoju veliku i više stotinah vrednu sliku pošal. — K priročki pošti je g. Verli Ernő imenuvar za poštamestra. — Pri čakovečkoj grofovskoj gospođiji je g. Buchberger Filip kassir vu penziju odisel na mesto njega je imenovan za kassira g. Probst Ferenc išpan iz Svetog-Križa, k Sv. Križu je imenuvar za išpana g. Király Lajos grofovski deak. — Preložki brod je Drava odnesla na jednu meku.

NEKAJ ZA KRATEK ČAS.

Popitnica

Nije negda Medjimurec
Prodal kape vina,

Nego su ga popila
Domaća družina
Pijmo ga, pijmo
Svi do dana beloga
To je naša navada,
Slavnog Medjimurja.

Kaj si došel, kaj bi rad.
Zemi tebe švabski vrg.
Do kolena naš frak,
Cilinder pak navišak.
Pijmo ga, pijmo ga
Svi do dana beloga.
To je naša navada,
Slavnog Medjimurja.

Pripisla:

H Gy.

Moj doktor — rekel je jeden gospon —
vraći vse brez svake boli. Ja njim to verujem — odgovoril mu je muž — da njega ne boli, ali boji betežnika.

Glasovitoga generala pohodili su podjarmljani stanovniki varaša. Izmed ostalih došla je i jedna deputacija živovov, da mu se poklone. Kad su mu istu deputaciju prijavili reče on srdito. „Ja nje niti nečem gledati te lopove ar su oni Kristu a mučili — tirajte nje do vraga!“ Kad su ovi to začuli, da ih general neće pred se pustiti, rekli su, „Eh! to je nam jako žal, mi smo kakti deputacija odvešnje žilovske občine odnesli njegovoj presvetlosti dar 100 cekinov. Ziduviši general njihovo plemenito nakanjenje, premislil si je, ter je zapovedal taki „Pustite nje nute!“ ovi siromaki nisu nikaj krivi, a njihovi pradedi nebi bili nigdar Jezusa napičanjali, da su ga nesrećniki tak poznali kak ga mi poznamo.

Zestal se je Gerko sa Bernat Gažijom na vnlci i prez duške rekel je staromu:
Jeli su čuli, Gaži baži?

Kaj?

Tužno pripećenje!

Kakvo tužno pripećenje?

No da je Napoleon vu Chislehurstu vamrl!

To? To sem ja taki znal, gda se je još narotil, da bude to konec niemu!

Kak se je to pripetilo, da ste vi vu taboru pri Königzeu na hrbtu dobili rano (da ste na hrbtu pezirali?) — Zapitali su jednuga iz tabora dajućega obitusa soldata.

— No tak, to je tak bilo, ar je ne bilo mogu e drugač. Im znaju, ako su veći žali, da su Pradži imeli tukve puške, koje se odzadi nabijaju!

Dvem ovčarom koji su ovce pasli, bil je jako dugi čas, — i rekel je jeden svojemu pajdašu:

— Znaš kaj, Miška?

— No!

Kaj nam nebude tak dugo vreme, ajd budemo se igraj orščakoga senjma. Ja budem čohas, a ti budeš kakti kupec, pak budeš kupil od mene moju čohu.

I kak su se već složili vu toj igri, počel je Miška pagadjati čohu, nu tem toga vudrl je pajdaš Mišku s botom kaj je i gja mogel po hrbu.

Ejnye da ga dalo sim tam! zakričal je vkanjeni Miška, zakaj si me tak jako vudril?

Ja? ja sam te ne niti s prstom poteknu!

N? Hät gdo pak?

A naj sam vrag zna, tko te vudril vu toj velikoj stiski!

Gospon doktor. rekla je jedna žena da naj pomoreju z. Boga mojemu sinu, koj je mešuge obnorel. Naj si misliju tu nesreću

gda smo ga poslali vu Beč, bil je dečko po-božen i pošten; i nut denes je došil iz Beča, gde se je dva leta vučil i otišel je taki vu oštariju, pak pred vsemi ljudmi počel je jesti šunku, a kad je dimo došel, kušnul je taki vu ganjku službenicu, koja je kršćenica.

Naj se vmiriju draga gospa, odgovoril je doktor, njihov sin nije ponorel da bi on bil kušnul šunku, a devojku da bi bil pojel, onda bi istom bilo znamenje norosti.

Posta urednička.

S v. J u r a j. Od lapora vu dojdućem jednim broju. — D. D u b r a v a. Sz. i L e g r a d Sch. budemo se naravnali, List budemo vam poslali.

Kalendar.

(Od 8-ga. do 14-ga)

8. Nedelja. Sa veim.
9. Ponedjelj. Marcellan.
10. Tork. Agaton.
11. Seda. Higin.
12. Četrtek. Ernest.
13. Petek. Cesarja, Mladi mesec.
14. Subota. Felix.

CENA ŽITKA

Pš-nica 7,10 — 7,30 — — Hrz 5,25 —
6. — — Ječmen 5. — 6. — Zob. 5,10 —
Kuruza 5,25 5,80

LOTTERIJA.

Epist 1 januara 1887.

65. 15 7. 28. 53.

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF

Hirdetések.

3983. sz. tk. 1887.

Arverést hirdetem. kivonat.

A csáktornyai kir járásbíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hegedűs József és neje hagyatékahoz tartozó a nagykánizsai kir törvényszék a csáktornyai kir. járásbírószág területén levő a VII hegyk. 326 tk. 901 hrsz. VII hegyk. 384 tk. 860 hrsz. 873. 897. 902. 932 és 1027/7 hrsz a VII hegyk. 718 tk. 480 hrsz a VII hegyk. 423 tk. tk. 778/1 hrszám alatt felvetett ingatlanokat az örökösök kérelme folytán elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1888. év január 21-ik napján, délelőtt 10 órakor

a VII. hegykerületi bírő házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 177. firt 30 kr. 5 firt 132 firt 73 firt. 50 kr. 60 frintot közzépvében vagy az 1881. LX. t. cz. 42. § ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. § ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan, 1887. évi november hó 29-ik napján.

A csáktornyai kir. járásbírószág, mint telekkönyvi hatóság. 811, 1 — 1

